63ste Jaargang No. 5256 — DAGBLAD — Dinsdag 4 November 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire f 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden f 2.50, buitenland f 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs f1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Directeur F. J. M. Wijnekus, Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Rusland doet voorstellen in zake Palestina.

Engeland deugde niet voor het mandaat over Palestina, aldus Rusland.

Koloniale mogendheden moeten internationaal denken.

DE ARABIEREN ZULLEN ZICH VERZETTEN.

Abdul Rahman Azzam Pasha, de secretaris-generaal van de Arabische Liga, zeide, dat de Arabische Staten er op voorbereid zijn om met geweld een verdeling van Palestina door de Uno te weerstaan. Zij zullen dit doen met of zonder aanwezigheid van een internationale politiemacht, met of zonder de aanwezigheid der Britse troepen. Hij verklaarde op een persconferentie, dat Egypte reeds 10.000 soldaten gelegerd heeft langs de Palestijnse grens. Ook Syrië en Libanon hebben troepen liggen langs de grenzen van het Heilig Land, terwijl de andere Arabische Staten, die nog niet zijn opgerukt tot de grens van Palestina, verschillende militaire maatregelen nemen ter nakoming van de onlangs genomen beslissingen der Arabische Liga.

DE PALESTIJNSE QUAESTIE.

Rusland verwierp de Noordamerikaanse suggesties over de wijze van verdeling van Palestina en eiste in plaats daarvan, dat Engeland zijn mandaat over het Heilig Land op 1 Januari as. beëindigt en al zijn troepen niet later dan op 1 Mei 1948 heeft teruggetrokken.

De Sovjet Unie zeide, dat de overgangsperiode niet langer dan een jaar moest duren tussen de beëindiging van het mandaat en de volledige onafhankelijkheid voor de ontworpen Joodse en Arabische Staten. Gedurende deze periode wil Rusland de verantwoordelijkheid van het toezicht plaatsen onder de Veiligheidsraad. De Russische afgevaardigde Semen Tsarapki, die sprak voor het subcomité van het Palestijnse comité der Algemene Vergadering, verklaarde, dat de Sovjet Unie de suggestie der Verenigde Staten niet kon aanvaarden, dat Engeland belast zou blijven met het bestuur van het Heilig Land gedurende de overgangsperiode en wel omdat Engeland zijn mandaat niet goed heeft uitgevoerd.

De Noordamerikaanse afvaardiging had gesuggereerd, dat de onafhankelijkheid voor de voorgestelde twee nieuwe landen op 1 Juli het volgend jaar een feit zou worden en dat Engeland tot die tijd het mandaat zou blijven uitvoeren. De Rus Tsarapki hield vol, dat een overgangsperiode noodzakelijk was. Hij verwierp ook het plan der Verenigde Staten om een commissie van drie man als toeziend lichaam na 1 Juli naar Palestina te sturen. Hij verklaarde, dat deze groep slechts een adviserende macht zou hebben. Rusland wil een elflanden-commissie, die regelrecht onder de Veiligheidsraad staat. Deze commissie, waarin dezelfde vertegenwoordigd zijn als in de Veiligheidsraad, zou tot taak hebben de overdracht te regelen en de nodige voorlopige besturen opzetten voor de twee nieuwe landen. Onder deze commissie zouden eventueel verkiezingen gehouden worden en blijvende regeringen opgezet worden volgens democratische inzichten. De Russische verklaring maakte geen melding van geweldmaatregelen dan alleen om zo spoedig mogelijk een oproep te doen voor de vorming van een gewapende strijdmacht in de twee landen zelf. Deze strijdkrachten zouden gevormd worden uit de burgers der twee landen zelf en zouden belast worden met de handhaving van de orde en met het weerhouden van grensgeschillen. Er werd echter bijgezegd, dat de plaatselijke strijdkrachten onder toezicht zouden staan van de commissie der Veiligheidsraad. De Russische mening werd weergegeven in een programma van tien punten. Ten eerste: het Britse maandaat houdt op 1 Januari 1948 op. Ten tweede de Britse troepen zullen zich in de kortst mogelijke tijd uit Palestina terugtrekken, maar niet later dan drie of vier maanden nadat het mandaat is opgehouden.

Een derde: van de tijd van de beëindiging van het mandaat tot aan de proclamatie der onafhankelijkheid der Joodse en Arabische Staten zal er een overgangsperiode zijn, die zo kort mogelijk moet zijn maar in geen geval langer dan een jaar na de afloop van het Britse mandaat.

Ten vierde: het bestuur van Palestina gedurende de overgangsperiode zal opgedragen worden aan de Veiligheidsraad, die dit zal doen door een bijzondere commissie, bestaande uit afgevaardigden in de Veiligheidsraad. De zetel van de bijzondere commissie zal gevestigd worden in Palestina. Ten vijfde: bij haar aankomst in Palestina zal de bijzondere commissie voortgaan de maatregelen uit te voeren voor de vastlegging der grenzen van de Joodse en Arabische Staten in overeenstemming met de beslissingen der Algemene Vergadering ten aanzien van de verdeling van Palestina. Ten zesde: de bijzondere commissie van de Uno zal na consultatie van de democratischen en sociale organisaties der Joodse en Arabische Staten een voorlopige regering voor beide landen kiezen. Beide voorlopige regeringen zullen werken onder algemene leiding van de bijzondere commissie. Ten zevende: de voorlopige regeringen zullen niet later dan binnen zes maanden na haar vorming verkiezingen houden voor een wetgevende vergadering en dat wel op democratische wijze. De verkiezingsbepalingen zullen in beide landen uitgewerkt worden door de voorlopige regeringen en goedgekeurd moeten worden door een bijzondere commissie. Ten achtste: de wetgevende vergadering in ieder land moet een democratische grondwet uitwerken en een regering kiezen. Ten negende: de voorlopige regeringen moeten na haar vorming onder toezicht van de bijzondere commissie bestuursorganen zowel centrole als plaatselijke oprichten. Ten slot, de voorlopige regeringen moeten binnen de kortst mogelijke tijd gewapende legioenen vormen uit de bevolking hunner landen. Deze strijdmacht moet voldoende zijn om de orde te bewaren en grensgeschillen te verhinderen. Deze gewapende strijdkrachten zullen in ieder land staan onder leiding van de eigen nationale staf, maar de algemene militaire en politieke controle over de te voeren actie zal geoefend worden door de bijzondere commissie.

MIKOLAJCZIJK IN ENGELAND.

De Britse pers deelde mede dat in het Lagerhuis werd bekendgemaakt dat Stanislaw Mikolajczijk, de vermiste leider van de Poolse Boeren partij, op het vliegveld van Manston was geland.

Onder luide toejuiching maakte Christropher Maykew, onder secretaris van het departement voor Buitenlandse Zaken, in het Lagerhuis bekend dat hij ingelicht werd dat de heer Mikolajczijk in Engeland was aangekomen en dat hem verlof werd verleend om te landen.

Mikolajczijk verdween uit Warshau meer dan tien dagen geleden. Zijn verdwijning bleef tot vandaag een raadsel. De Poolse regering had inmiddels reeds opdracht gegeven tot het instellen van een onderzoek in zijn vlucht en afzondering.

Makew deelde mede dat Mikolajczijk op het vliegveld van Mantson, ten Zuid Oosten van Londen, geland was. Er was geen verdere aanwijzing van welk nationaliteit en welk model het vliegtuig was, waarmede de Poolse partijleider zijn trip naar Engeland had gemaakt.

De bekendmaking van Maykew kwam als antwoord op een vraag van kapitein Raymond Blackburn van de Labour Party, die inlichtingen wenste omtrent een ontvangen verzoek van den Poolsen leider om in Engeland een toevluchtsoord te vinden.

Nadat het gejuich afnam, maakte Blackburn bekend dat dit bericht met grote verlichting ontvangen werd en dat hij benieuwd was naar de bijzonderheden van het doel van Mikolajczijks reis naar Engeland.

Maykew verklaarde toen dat hij geen verdere inlichtingen kon verschaffen, dan dat Mikolajczijk te Manston was geland.

Later berichtte het departement van Buitenlandse Zaken dat Mikolajczijk van Duitsland naar Engeland was gevlogen in een oorlgsvliegtuig.

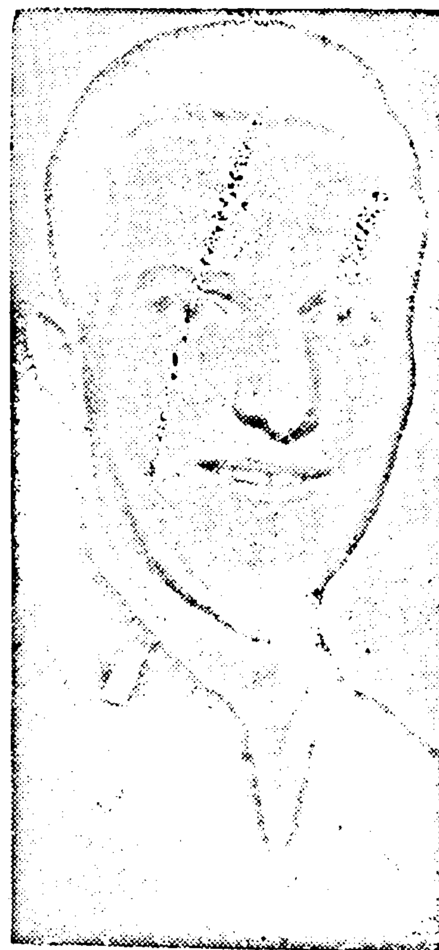
MIKOLAJCZYK NAAR U.S.A.

De vroegere Poolse minister-president Stanislaw Mikolajczyk ontving stapels gelukwensen na zijn ontsnapping uit Warschau Mikolajczyk ontbeet in bed en was van plan een rustige dag door te brengen en uit te rusten van de reis, die hem door het grootste gedeelte van het Europese vasteland bracht, over de zwaar bewaakte Poolse grens en door de door de Russen bezette Duitse zone. Tot slot bracht een vliegtuig van de Raf hem naar Engeland. Hij zal later op de dag een conferentie houden met Francis J. Wilk, de Londense vertegenwoordiger van de Poolse Boerenpartij en uitgever van een Pools blad. Naar aanleiding van deze bijeenkomst verwacht men de eerste beslissingen betreffende de toekomstige rol van Mikolajczyk in internationale zaken. Mikolajczyk verklaarde, dat hij ook naar de Verenigde Staten zal gaan om enige vrienden te zien.

Hij is nog niet besloten of hij zich zal verenigen met de organisatie der gezamenlijke Boerenpartijen in Washington.

JOHN G. WINANT GESTORVEN.

John G. Winant, de 58-jarige vroegere ambassadeur der Verenigde Staten in Londen, pleegde gisteravond zelfmoord door

JOHN G. WINANT.

zich met een pistool neer te schieten. Zijn secretaris zeide, dat Winant sedert de zomer niet goed gezond was, maar zijn werk aan zijn Mémoires had voortgezet. Gisteren voltooide hij zelfs het tweede deel. Winant keerde verleden jaar December in het privéleven terug, toen hij Truman vroeg hem te ontheffen van zijn post als permanent vertegenwoordiger der Verenigde Staten in de economische en sociale raad, waartoe hij in het begin van dat jaar benoemd werd.

WALLACE ZAG TOGLIATTI

Het communistische dagblad 'L'Apostrophe Unita' te Rome publiceerde een foto van Henri Wallace, die de handen drukt van de Itaiaanse communistische leider Palmiro Togliatti. De twee ontmoetten elkaar Zondagavond vlak voordat de vroegere vice-president der Verenigde Staten met het vliegtuig vertrok. De bijeenkomst was geheel onverwachts. Enige minuten tevoren vertelde Wallace op een persconferentie, dat hij de Noordamerikaanse ambassade gevraagd had om een schikking te treffen, dat hij Togiatti zou kunnen ontmoeten, maar hij ontving geen antwoord. Wat de twee bespraken, werd niet bekendgemaakt. Met betrekking tot zijn onderhoud met den pro-communistischen socialistischen leider Pietro Nenni zeide Wallace, dat hij dit zou bewaren voor het Nieuwe Repubikeinse Tijdschrift, waarvan hij redacteur is en in wiens opdracht hij zijn Europese reis maakte.

RADIUM VOOR ZWITSERLAND.

De Belgische minister-president Paul Henri Spaak zal door de Federale Raad van Zwitserland te Bern ontvangen worden. De minister-president zal de dank der Belgische regering overbrengen voor al hetgeen Zwitserland gedurende de oorlog voor België gedaan heeft. Bij deze gelegenheid zal België een hoeveelheid radium als geschenk aanbieden.

ZWARE STRIJD TE MANDSJOERIJE.

Uit Peiping wordt gemeld, dat gemechaniseerde eenheden ijlings dwars door het Noorden van Mandsjoerije oprukken om bijstand te verlenen aan de regeringstroepen, die een zware aanval van de Chinese Communisten in Kirin te verduren hadden. Kirn ligt op 60 mijl ten Oosten van Chian Chung, de hoofdstad van Mandsjoerije.

Pro-gouvernements berichten uit Kirin duidden aan dat de lucht aanvallen der Nationalisten de Rooden 20.000 man gekost hadden. Ondertussen werd er melding gemaakt dat er zware formaties bommenwerpers te Mandsjoerije waren aangekomen om deel te nemen aan de grote slag. Het hoofdkwartier te Peiping deelde mede, dat deze bommenwerpers vermoedelijk Amerikaanse B-25 waren.

OPEN BRIEF AAN STALIN.

De Russische pers publiceerde een brief, welke aan Stalin gericht was. Deze brief was ondertekend door 26.000.000 leden van de Russische jeugd beweging. In deze brief betuigde de jeugd van de Sovjet Unie zijn vertrouwen in de onoverwinnelijkheid der strijdkrachten van hun moederland.

Voorts stond er nog geschreven in de gezamenlijke open brief: „onze vijanden waaronder verschillende agenten van het Anglo Amerikaans imperialisme dreigen met een nieuwe oorlog tegen de Sovjet Unie en de landen die streven naar een nieuwe democratie, doch wij zijn niet bevreesd en laten ons niet bang maken met de atoom-bom..

het nieuws van vandaag

De Russen zijn met hun plannen voor de verdeling van Palestina gekomen. Het is een programma van 10 punten. Natuurlijk is Rusland het niet eens met de Verenigde Staten. Alhoewel er vandaag weder telegrammen zijn over de legering van Arabische troepen langs de Palestijnse grens, schijnt Rusland in het geheel geen rekening te houden met een agressie van buiten. Engeland moet in Januari zijn mandaat neerleggen en dan wordt de verdere leiding overgedragen aan een commissie van de Veiligheidsraad, die volgens democratische richtlijnen moet handelen. Onder leiding van deze commissie moeten ook binnenlandse strijdkrachten opgericht worden. Rusland spreekt niet van een internationaal politieleger, dat eventueel zorgen moet, dat de Palestijnsce verdeling ongehinderd door buitenlandse inmenging, kan plaats vinden. Het Russische voorstel lijkt ons van alle realisme gespeend of is dat juist de bedoeling? Moeten de komende moeilijkheden nog groter worden? Een wanorde in het Midden Oosten kan Rusland niet anders dan welkom zijn. Het heeft hier niets te verliezen en altijd wat te winnen „Al was het maar, dat de haat tegen de Westerse mogendheden toeneemt en de oliegebieden in gevaar komen. De Palestijnse quaestie is voor Rusland van zeer grote betekenis. Een mislukking van de verdeling met de daaruit voortvloeiende moeilijkheden is steeds een winst voor Rusland.

De Columbiaanse afgevaardigde heeft in scherpe bewoordingen de koloniale mogendheden gehekeld, die te weinig voelen voor een internationale oplossing van het koloniale probleem, doch dit liever als een zuiver nationale zaak willen blijven beschouwen. Dit werd gezegd naar aanleiding van een Russisch voorstel om rapporten te geven over de politieke vooruitgang in de diverse koloniën der mogendheden. Verschillende grote koloniale mogendheden verzetten zich hiertegen, omdat dit tegen het Charter der Verenigde Volken zou zijn. Om dezelfde reden verzette zich Columbia tegen de weigering dezer mogendheden. Wie heeft nu eigenlijk gelijk.

In Engeland kwam Mikolajczyk behouden aan en zijn ontsnapping wekte in talrijke kringen grote vreugde. Men verwacht, dat de Poolse Boerenleider een belangrijke rol zal gaan spelen in de internationale zaken. Hij is van plan naar de U.S.A. te vertrekken.

Prinses Elisabeth heeft als haar wens te kennen gegeven, dat niets over haar bruidstoilet zal uitlekken. Dit geeft de firma Normal Hartnell te Londen grote moeilijkheden. Internationale spionnen doen aanhoudend pogingen om iets van het geheim los te krijgen. Grote sommen wil men betalen om personen, die het weten, om te kopen. De salon, waarin de geheimen bewaard worden, wordt dag en nacht bewaakt en is met een uitgebreid veiligheidssysteem uitgerust. Slechts de meest vertrouwde bedienden hebben de ontwerpen van het bruidstoilet en van de reiscostuums gezien.

Het Water . . . en Wij

Boeiende voordracht van Piet Bakker

Inderdaad, Cokuit, een rasechte Zaankanter, was een rare pisang. Hij was eens de oceanen overgestoken en werd allerhartelijkst door de Curaçaoënaars ontvangen.

Maar hij was een kerel van stavast en hij kwam er.

Beschouwde men hem als een prae-historisch tijdgenoot, uitstekend, maar er straalde iets van hem uit, dat Nederland door de eeuwen heen, zo groot gemaakt heeft.

Het was Piet Bakker — uitgenodigd door Cultuurcentrum — die deze merkwaardige en geestige inleiding over Co Kuit hield om aan te tonen dat het water op de Nederlanders een schier magische aantrekkingskracht heeft gehad en nog heeft, hoewel we in ons onderbewustzijn daarvan misschien weinig merken.

Want waarom vinden we de „Kringetjesspugers" aan de leuningen van de bruggen over het stadswater en waarom nemen we bij voorkeur dat trottoir, dat langs het water loopt in plaats van het wandelpad langs ruisend dennengroen? Uitvoerig ging spr. voor een aandachtig gehoor in over het ontstaan van Nederland, aan de zee ontrukt en de steeds eeuwige worsteling om het bezit te houden. Op dit kleine stukje modder en klei speelt dit kleine landje in de 16e en 19e eeuw rol in de wereld, die tot geen enkele verhouding staat tot haar geografische grootte en in dit verband wees Piet Bakker op de schilders en dichters, die elkaar de erepalm op hun gebied betwisten.

Maar het water had ook een merkbare invloed op het volkskarakter en natuurlijk kwam spr. ook te spreken over de gortige en rauwe zeemans taal, die kenmerkend is voor het stoere volk.

In hogere poëzie heeft de dichter C. Huygens in zijn „scheepspraat" ook de toal van de zee gebruikt, toen hij de republiek der zeven verenigde Nederlanden vergeleek met een schop, de staten generaal met de reders het volk met de matrozen aan boord en Mauring, de kapitein, met de bevelhebber prins Maurits, terwijl mooi Heintje de personificatie is van Frederik Hendrik en de woorden van mooi Heintje gesproken tot de reders: „Wil je er aan, wel, jou dien ik" wil in moderne taal zo veel zeggen als een geloofsbelijdenis van de democratie.

De causerie was van een te korte duur om de werken over het zeemansleven van de laatste 20 jaren te behandelen, daarom wijdde Piet Bakker meer aandacht aan het stoere volkje op de Waddeneilanden. En in zijn toon konden we een diepe genegenheid waarnemen voor deze mensen, die in deze geisoleerde gebieden nog sterk doen denken aan de pioniers van weleer. Zij haten de zee, want ieder van hen heeft een óf meer familieleden af moeten staan aan de zee, het brood dat zij verdienen is karig, daarom is het redden van drenkelingen meer sport dan humane overweging. Sport, omdat zij het de zee niet gunnen.

Na de pauze haalde Piet Bakker uit een schier bodemloze put allerlei geestige voorvallen op uit het leven van mensenredders en over de bewoners van sliedrecht, die hij vergeleek met „baggerartisten", die slechts in hun element zijn als ze bagger en modder zien.

Op suggestieve wijze toverde spr. ons het beeld van het redden van drenkelingen voor de geest, de branding die in spattend schuim de reddingsboten terugslaan alsof het lucifers doosjes waren, de kloekmoedigheid waarmede het werk volbracht wordt en de sobere taal, waarin de verslagen geschreven zijn en varierende van: „zo laat' uitgevaren onder winkracht elf, thuis om zo laat met alle opvarenden aan boord. Een soberheid, die ontroert en schoon is.

Tot besluit betrok Piet Bakker ook de marine en zijn hulde. Hij releveerde de slag in de Java Zee, de onverschrokkenheid der manschappen, die steunden op plichtsbesef en liefde voor het vaderland en betoogde dat Nederland niet buiten een modern uitgeruste vloot kan, het is niet verantwoord de marine half uit te rusten en de mensen tot zelfmoord te dwingen.

Met het gedicht „Holland" van Potgieter werd deze kunstavond besloten en een dankbaar gestemd publiek liet de spreker niet in het onzekere over de waardering van het hen gebodene.

Dr. Goslinga maakte zich tot tolk van deze dankbare stemming en sprak de hoop uit dat deze avond door vele anderen gevolgd zouden mogen worden.

CURAÇAO

PROVINCIAAL DER DOMINICANEN KOMT.

Met het vliegtuig van hedenavond wordt de Hoogeerwaarde Pater Laurentius Teeuwen, provinciaal der Paters Dominicanen in Nederland, op Curaçao verwacht. De Provinciaal wordt vergezeld van Pater Hentzen O. P., oud-missionaris van Puerto Rico. De Provinciaal zal geruime tijd hier blijven en o.a. ook zijn zuster bezoeken, die Priorin der Dominicanesse op Aruba is. Naar wij vernemen zal de Hoogeerwaarde Pater Teeuwen zijn intrek nemen in de pastorie van Santa Anna.

RESERVE-OFFICIEREN VERENIGEN ZICH.

Het Bestuur der Afdeling Curaçao van de Algemene Vereniging van Nederlandse Reserve-Officieren deelt mede, dat tot heroprichting der Afdeling is overgegaan op Vrijdag 3 October jl. tijdens een vergadering, gehouden in de Societeit Asiento.

Het Bestuur werd als volgt samengesteld:

Voorzitter, C. M. Meyboom; Secretaris, Mr. H.W. Glerum (Postbus 144, Willemstad); Penningmeester, J.W. Roeloffs Valk; 1e Commissaris, Kapt. H.A. van Oort; 2e Commissaris, N.W.M. Vermeulen.

GEEN WATER.

Wat is een zeeman zonder water? Hij is een vis op het droge.

Aldus is het gesteld met de zeelieden, die logeren in hetk atholieke zeemanshuis. Het is gewoonweg treurig hoe daar een gebrek aan water is. Behoorlijk wassen is er onmogelijk. Reeds in alle vroegte is er geen water meer en tot 's avonds laat mopperen alle bewoners over deze deplorabele toestand. Daar komt nog bij, dat het er geregeld roet regent en water dus dubbel nodig is. Is er nu niets te doen tegen het watergebrek. Er zijn grootse plannen voor een hotel, maar als men toch geen service kan bieden, laat men dan liever al die plannen maar achterwege. Waterleidingmensen gaat eens kijken in het zeemanshuis, praat eens met de mensen uit die buurt. Er zijn legio klachten. Verhoging van prijs is niet de oplossing. Er moet water zijn. Eerst was het een paar uren geen water en nu is het in sommige buurten bijkans onmogelijk om ook maar wat water te tappen op welk uur ook.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: Carnegie Hall, 6.30 en 9.30 u.

ROXY: The girls he left behind, 7 en9 u.

CINELANDIA: Fear, 8 u.

WIT GELE KRUIS: De dienst van wijkverpleging wordt tot en met 9 November as. waargenomen door Zuster Kerkhoven, Habaai telefoon 2314.

APOTHEKEN: De avonddiensten tot en met 7 November as. worden waargenomen door: Botica Excelsior (Punda) Heerenstraat 4 tel. 2004 en Botica Emma (Otrabanda) Breedestraat 159, tel. 1636.

BRION-THEATER: Vergadering Volkscomité, 8 u.

CUROM:

Dinsdag, 4 November: 18.30 Uitzending voor de kleintjes (N); 18.50 Dinermuziek; 19.20 Uitzending in het papiament; 19.35 Operamuziek; 20.00 Nieuws; 20.15 Gev. operette muziek; 20.45 Tropical Soul; 21.30 De wereld schrijft; 21.35 Meesterwerken van onze tijd; 21.55 Het voornaamste nieuws; 20.00 Sluiting.

Woensdag, 5 November: 12.00 Programma-overz.; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 Master's Music Room; 13.00 Sluiting.

REKENKAMER VOOR CURAÇAO.

In de „Memorie van Antwoord" van de Tweede Aanvullende Begroting staat het volgende over een Rekenkamer voor Curaçao:

In de Memorie van Antwoord op de begroting voor 1948 heeft de Gouverneur verklaard ten principale geen bezwaar te hebben tegen het instellen van een bezuinigingsinspectie. Dientengevolge is voor dat jaar f 25.000.— gevoteerd.

In het Voorlopig Verslag op deze Aanvullende begroting wordt door enkele leden wederom op de grote wenselijkheid van die instelling gewezen. Andere leden gaven als hun mening te kennen, dat het noodzakelijk is in Curaçao een eigen Rekenkamer in te stel'en.

De Gouverneur stelt zich aan de zijde van deze leden maar dan tevens terugkomend op zijn verklaring ten aanzien van een bezuinigingsinspectie. Immers een Rekenkamer, gezien als controle apparaat op de besteding van 's Lands middelen, kan een zeer uitgebreide taak hebben door de bevoegdheid om uitgave te toetsen aan de wenselijkheid en nuttigheid en daarover voorstellen te doen. Deze bevoegdheid kan zowel preventief als repressief zijn.

Enigszins sceptisch staand ten opzichte van de resultaten van de bezuinigingsinspectie, geeft een eigen Rekenkamer zeker de uitkomst die gewenst wordt, d.i. controle op de uitgaven door de Staten door middel van een lichaam dat onafhankelijk van executieve en wetgevende macht zijn taak vervult.

Nu het wel zeker is dat Curaçao practisch volledige zeggenschap zal erlangen in eigen zaken, een verdere ontvoogding dus, die de bemoeienissen van de Regering tot de grens der practische mogelijkheid zal beperken, past het huidige stelsel van controle door een Nederlands lichaam — de Algemene Rekenkamer — die moet rapporteren o.m. aan de Staten Generaal, niet meer in het kader der nieuwe Staatsregeling, ja, het zou zelfs absurd zijn het daarin te handhaven. Artikel 154 van de huidige Curaçaose Staatsregeling zal dan echter moeten worden gewijzigd.

Indien de Staten zich voor een eigen Rekenkamer uitspreken en het met de Gouverneur eens zijn dat dan de quaestie bezuinigingsinspectie van de baan is, zal de Gouverneur aan de Administrateur van Financiën opdracht geven om voorstellen ten aanzien van de Curaçaose Rekenkamer uit te werken. Te zijner tijd zullen dan de op de begroting voor 1948 voor de bezuinigingsinspectie gevoteerde gelden worden afgevoerd.

Gouverneur Kasteel — Monseigneur Verriet

Twee hoogwaardigheidsbekleders vieren vandaag hun geboortedag. Z. H. Exc. Mgr. P. I. Verriet, Apostolisch Vicaris en dragen van het hoogste Kerkelijk gezag, is vandaag 67 jaar geworden en met Hem viert de gehele Curaçaose christen gemeenschap deze dag mede. Wij biedenmede namens onze lezerskring Monseigneur onze eerbiedige gelukwensen aan en biden God vurig, dat Hij onze geliefde bisschop in zijn moeilijk werk genadig moge zegenen en steunen.

Z. Exc. Gouverneur Dr. P. A. Kasteel viert zijn 46ste verjaardag ver van ons eiland verwijderd, in Nederland. De landvoogd bieden wij onze beste wensen aan en de spreken de hoop uit dat hij spoedig weer op ons eiland moge terrugkeren.

VOOR DE TOURISTEN.

Wij lezen in de 'Memorie van Antwoord' van de Tweede Aanvullende Begroting 1947 het volgende:

Wil men touristen voor Aruba aantrekken, dan is een hotel op dat eiland dringend noodzakelijk. Op het eiland Curaçao wist het particulier initiatief locaal voldoende kapitaal te verkrijgen om binnenkort met de bouw van een hotel op dit eiland te beginnen. Pogingen om particulier kapitaal voor eenzelfde doel op Aruba te verkrijgen faalden, reden waarom de Arubaanse Touristen Commissie trachtte buitenlands kapitaal aan te trekken. Voor dit doel moest men uitgebreide gegevens verzamelen en liet daarom uit Nederland een terzake deskundige uitkomen, die tevens als secretaris van evengenoemde commissie aangesteld werd.

De Gouverneur is van mening, dat het eiland Aruba zonder een modern hotel weinig succes zal kunnen behalen op het gebied van vreemdelingenverkeer. Hij heeft daarom gemeend aan de wensen van de Arubaanse Commissie tegemoet te moeten komen, daar het vreemdelingenverkeer op Aruba niet alleen dat eiland, maar ook het algemeen belang van dit Staatsdeel ten goede komt.

Het verschil tussen het bedrag voor Aruba en dat voor Curaçao uitgetrokken ligt voornamelijk in de salariëring van bovenbedoelde secretaris, die ten behoeve van het Hotelplan reeds sedert 1 Mei in dienst der Arubaanse Touristen Commissie is, terwijl een typiste per 1 Augustus in dienst is genomen.

De Gouverneur heeft gemeend de voor Aruba aangevraagde gelden ondanks de gerezen bezwaren te moeten handhaven.

De specificaties van de voor beide commissies aangevraagde bedragen luiden als volgt:

Curaçao.

Secretaris 4 maanden
Typiste 4 maanden
Kantoor onkosten incl. huur en loopjongen (4 maanden)
Propaganda, folders, reclame Curaçao
Inrichting kantoor (kapitaalsuitgaven)
Onvoorzien:

f 4.000.—
f 1.000.—
f 1.340.—
f 9.000.—
f 4.180.—
f 1.835.—
f 21.355.—

Aruba.

Personeelskosten (1 secretaris 8 maanden 1 typiste 5 maanden)
Materiële kosten
Meubilair en kantoorbehoeften (kapitaalsuitgaven)
Propaganda, folders enz.
Onvoorzien (waaronder eventuele reis- en verblijfkosten)

f 10.000.—
f 2.000.—
f 2.000.—
f 9.000.—
f 1.500.—
f 24.500.—

MAANDELIJKSE SCHEEPVAARTDIENST OP AMERIKA EN ZIUD AMERIKA.

De scheepvaarts mij. „Moore Mc Cormack Lines Inc.", waarvoor de „Curaçao Trading Company" als vertegenwoordigst optreedt, zal een maandelijkse dienst onderhouden op Vancouver, Seattle, Portland, San Francisco en Los Angeles op Curaçao.

Daarnaast is er ook een maandelijkse dienst vn Buenos Aires, Montevideo en Braziliaanse havens op Curaçao.

De schepen van genoemde maatschappij zijn voornamelijk vrachtschepen. Bij tijdige en eventueel voldo de aanvrage kunnen schepen in de vaart gebracht worden met koelkamers van ongeveer honderd ton.

SPORT

UITSLAGEN K.S.C.

Korfbal: Velox Santa Rosa vs. K.I.M. Groot Kwartier 0—0.

Voetbal: D.S.C. vs. D.S.V. niet doorgegaan

SPORT IN HET KORT.

— Het Nederlands Rugby vijftiental sloeg de Rest van Nederland met 15—10.

— De drielanden schermwedstrijd te Utrecht gehouden leverden de volgende uitslagen op:

Floret: Frankrijk — Nederland 9—0, België — Nederland 6—3, Frankrijk — België 7—2. Sabel: Frankrijk-Nederland 7—2, Frankrijk—België 4—5. België—Nederland 4—5.

— De schaakcompetitie hoofdklasse bracht de volgende resultaten. Staunton (Zwolle) —Amersfoort 7½—2½; N.R. S. V. (R'dam) — Max Euwe (A-dam) 4½—4½, Haarlem—Leiden 6—4.

K.N.V.B. VOETBALUITSLAGEN.

District I: Haarlem — Xerxes 2—0; het Gooi — Zeeburgia 2—2; Ajax — H.B.S. 2—0; Neptunus — V.S.V. 3—2; R.F.C. — Hermes D.V.S. 2—1.

District II: Blauw-Wit — Excelsior 0—0; Stormvogels — Sparta 0—2; A.D.O. — D.H.C. 2—2; D.O.S. — E.D.O. 0—3; Feyenoord — D.W.S. 0—1.

District III: Zwolse Boys — Heracles 0—1; Wageningen — Vitesse 0—2; Quick — Enshedesche Boys 0—0; Go Ahead — A.G.O.V. 2—1; Enschede — Be Quick 7—2.

District IV: Spechten — Juliana0—3; Willem II — Baronie 2—1; Helmond — Longa 2—4; Maurits — B.V.V. 3—8.

District V: Herenveen — Leeuwaarden 6—0; Be Quick—Achilles 8—0; Sneek — Veendam 1—1; Velocitas — Emmen 1—0; H. S.C. — G.V.A.V. 1—2.

District VI: N.A.C. — Sportclub Emma 2—2; Limburgia — Helmond 0—2; Brabantia — MVV 3—1; Vlissingen — N.O. A.D. 0—3; Bleyerheide — P.S.V. 2—3.

Brief uit Nederland

Een typisch na-oorlogs conflict is uitgebroken op een terrein, dat van beroeringen eigenlijk vrij behoorde te zijn. In het kort komt het er op neer, dat de I.K.O. — een groep voor christelijk interkerkelijk overleg, — het plan heeft opgevat, niet alleen Nederlandse kinderen uit Duitsland (men spreekt van tienduizend) voor herstel van krachten en heropvoeding naar Nederland over te brengen, maar daarnaast ook Duitse kinderen in deze goede gaven te laten delen. Want ook Duitse kinderen leiden honger en ellende.

Hoewel het toch een christenplicht te beschouwen is er danig critiek ontstaan ten aanzien van het tijdelijk adopteren van Duitse kinderen.

De Nederlandse regering heeft desgevraagd medegedeeld, dat in het tegenwoordig stadium van nood en voedselschaarste onder de Nederlanders, niet gerekend mag worden op extra-rantsoenen

Er is nu een plan om met hulp van particulieren en kerkelijke instellingen levensmiddelen pakketten uit Amerika naar Nederland te laten komen. De Duitse kinderen kunnen dan — zij het in bescheiden getale — ook meegenieten van deze gaven.

Er heerst weer eens beroering in de Nederlandse krantenwereld.

Vele van de dappere „illegale" blaadjes uit de oorlogstijd, hadden het bijltje erbij moeten neerleggen en de toestand leek op enkele markante uitvallers en nieuwkomers na, weer betrekkelijk op het beeld van voor de oorlog. Ook het lot van de „Telegraaf", wiens herverschijnen wel een dozijn keren was voorspeld, was bezegeld. Hij komt niet terug. In ieder geval niet als „Telegraaf". Maar er komt een bladencombinatie, die meer of min opzettelijk zijn plaatsvanger zou kunnen worden. Een groep heeft zich gevormd, die uit twee bestaande kleine bladen, twee grote nieuwe burgerlijke organen willen maken. De ene is de „Nederlander" juist failliet gegaan. Zijn nieuwe hoofdredacteur is niemand minder dan H. A. Lunshof, buiten twijfel een van de opmerkelijkste Nederlandse journalisten. Hij heeft zich met het bekende comité „Rijkseenheid" geïdentificeerd. Het blad zal dus de politiek van dit comité volgen, maar tegelijk, wat natuurlijk zeer wel te verenigen is, uitgesproken Christelijk-Historisch blijven.

Tegelijkertijd zal het te Den Haag verschijnende „Het Dagblad" een groot landelijk ochtendblad worden, maar zonder partij politieke binding en met een afzonderlijke staf. Maar het zijn dezelfde interessen, die achter beide bladen staan. Geen twijfel, of een van de bladen is concurrentie voor de „Volkskrant", het brillante katholieke ochtendblad, dat in een oplaag van niet minder dan 17.00 verschijnt. Er zal dus wel leven in de brouwerij komen. De opzet van de nieuwe bladen is bijkans Amerikaans, verspreiding door vliegtuigen e.d. Echter staat nog niet eens de begindatum vast. Het zal December of Januari kunnen worden. De technische moeilijkheden zijn enorm, ook al staat de technische ervaring van het Sijthoff-concern achter de nieuwe bladen.

DIOR

Leopold Stokowski, Bruno Walter, Jascha Heifetz, Arhtur Rubinstein, Gregor Piatigorsky, het zijn allemaal mannen, die een zeer hoog muziek peil garanderen in de film „Carnegie Hall", die vanavond in West-End is te zien zal zijn. De zoon van de werkster van het concertgebouw moet pianist worden als zijn vader, maar de jonge man gaat niet klassieke weg op, maar komt terecht in een dansorkest en wordt een jasz pianist, door de Amerikaanse wereld van rhytmfans verafgoed.

Hieromheen hoort men Mozart, Beethoven, Mahler, Tschaikowsky; de muziekliefhebber in West-End doet z'n ogen dicht, luistert en geniet. De reproductie van de muziek is in deze film schier volmaakt en het is prettig eens kennis te maken met de grote muzikale grootheden, die men alleen van naam kent. Hoe ver de techniek is, wordt iedereen gewaar, als hij de prachtige opnamen bekijkt van spelende musici en instrumenten.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN:

C.P.I.M.

Dinsdag, 4 November.

Telegram Afdeling: tel. 307 na 23 uur M. v.d. Water, tel. 553.

Pesoneel Afdeling: L. A. Lemmens, Bernhardlaan 2, tel. 272.

Materiaal Afdeling: T. J. Wisman, Julianadorp (oud), tel. 720.

C.S.M.

Rederij: W. Tuinebreyer, tel. 799.

Scheepsagentschap: 8 — 23 Office, tel. 458 — 551; 23 — 8 J. H. Allebé, tel. 288.

Dok Afdeling: W.J. v.d. Heydt, tel. 706.

Bioscoopprogramma: „Theater Asiento": Dinsdag, 4 November 1947: „Dark Alibi". Geen toegang beneden 16 jaar.

Van her en der

ZWARE BELASTING OP FILMS

Het Lagerhuis keurde gisteren een wet goed, waarbij de Engelse schatkist gemachtigd wordt een belasting van 75% te heffen op buitenlandse films in Engeland. Dit is een onderdeel van de campagne der regering om dollars te sparen.

COLUMBIA TEGEN KOLONIALE MOGENDHEDEN.

Evaristo Sourdes, de Columbiaanse afgevaardigde beschuldigde in de Uno zekere koloniale mogendheden ervan, dat zij trachten een beperkte nationalistische uitleg te zoeken voor het Charter der Verenigde Volken. Hij zeide te hopen dat de Zuidamerikaanse landen geheel het Zuidamerikaanse vasteland vrij en onafhankelijk te zien.

Sourdis verdedigde fel een door Rusland ingediend voorstel, dat aan de Algemene Vergadering door het comité der Voogdijschappen werd aangeboden ter goedkeuring. Het voorstel vraagt aan de koloniale mogendheden rapporten in te dienen over de politieke vooruitgang van de hun niet zelfbesturende gebieden.

Sourdis zeide, dat de koloniale problemen van groot historisch belang zijn voor de Zuidamerikaanse landen. Wij verwachten de dag, waarop alle koloniale gebieden vrij zullen zijn en de tijd, waarin de koloniën deel zullen uitmaken van de wereldregering als onafhankelijke landen. De beperkte nationalistische opvattingen der koloniale landen aanvallend verklaarde Sourdis, dat wij er niet in kunnen toestemmen, dat de betrekkingen tussen de koloniën en de wereldmachten uitsluitend en alleen zouden vallen onder de rechtsmacht van de moederlanden.

Na zijn 30 minutenlange toespraak werd Sourdis toegejuicht. De scherpte zijner woorden verbaasde sommige vertegenwoordigers, vooral die welke betrekking hadden op de koloniale mogendheden. Hij zeide, deze landen moeten hun nationalistisch standpunt opgeven en toestaan, het Charter der Verenigde Volken als een dynamisch internationaal document werkt zoals het ook behoort. De wereldmachten moeten zich niet verzetten tegen de bepalingen van het Charter eenvoudig, omdat zij vrezen dat zekere verhoudingen tussen kolonie en moederland dan in het gedrang zouden komen. Indien de Uno vasthoudt aan de oude leer van de nationale souvereiniteit dan zou het beter zijn het Charter maar voorgoed op te bergen. Dat zou beter zijn dan te trachten een enge nationalistische uitleg eraan te geven zolas sommige wereldmachten menen te moeten doen.

Het is bekend, dat België, de Verenigde Staten en Engeland zich verzetten tegen het voorstel waarin rapporten worden gevraagd over de politieke vooruitgang der koloniën. De vertegenwoordigers dezer landen houden, dat het Russische voorstel het Charter van de Uno verkracht. De Verenigde Staten beweerden, dat zij zodanige inlichtingen natuurlijkerwijze toch zou gegeven hebben.

EGYPTE EN DE CHOLERA.

De choera in Egypte breidt zich nog steeds uit. Rapporten vanuit Cairo delen mede dat in de laatste 24 uur 374 doden genoteerd zijn en dat er 7339 nieuwe gevallen gemeld waren.

FRANS - BRITSE BESPREKINGEN.

Franse en Britse economische deskundigen, leden van de gemengde Frans-Britse commissie, kwamen bijeen in het Franse Ministerie van Buitenlandse Zaken om de stappen te onderzoeken ter vergemakkelijking van de handel en het reizen tussen de twee landen. De commissie werd ingesteld bij de Frans-Britse handelsovereenkomst van verleden jaar en zou bijzondere aandacht wijden aan het dollartekort in beide landen en maatregelen nemen om het Franse en Britse geld makkelijker in elkaar om te zetten. Dit was de derde bijeenkomst van de commissie sedert de oprichting. De quaestie van de convertibiliteit wordt in Franse kringen als zeer belangrijk beschouwd in verband met de verleidelijke overeenkomst van Frankrijk, Italië, België Nederland en Luxemburg om de geldwisselingsprocedure gemakkelijker te maken door de oprichting van een centraal vereffeningsagentschap.

AMERIKANEN VERLATEN GROENLAND.

Als resultaat der besprekingen tussen de Deense Minister van Buitenlandse Zaken Rasmussen en Marshall, zullen de Amerikanen Groenland gaan verlaten en de adaar zich bevindende luchtbasis aan Denemarken overdragen, aldus weet een correspondent van het Engels zlad „Sunday Times" te melden. Met de evacuatie de Amerikaanse troepen is reeds een aanvang gemaakt. Er zijn echterm oeilijkheden ontstaan, daar de instandhouding van de moderne apparatuur o.a. een grote radar installatie boven de draagkracht ligt van de Denen, terwijl voorts ook te weinig geschoold personeel aanwezig is om deze apparaten te bedienen.

GELD ALLEEN MAAKT NIET GELUKKIG.

Het nieuwsagentschap Ansa berichtte uit Rome dat de politie van Florence de Argentijn José Plancher onder arrest had gesteld, wegens het ongeoorloofd handel drijven in buitenlandse valuta en het verbergen van grote hoeveelheden buitenlands geld en gouden munten.

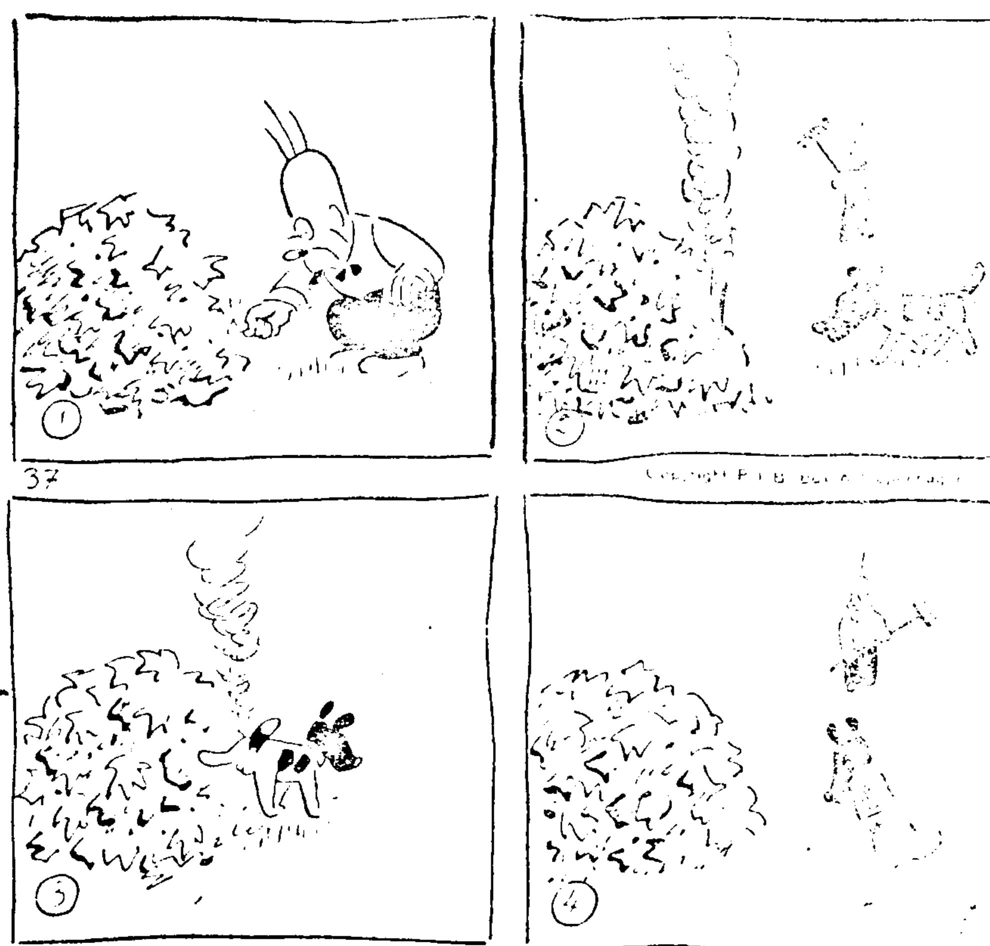
Op het kantoor van José Plancher, die ongeveer één jaar geleden, zo goed als platzak, te Florence aankwam, trof de politie millioenen Lire, duizenden dollars, ponden sterling, Zwitserse en Franse bankbiljetten, alsmede Mexikaanse gouden muntstukken, aan.

De „business" transacties van Plancher bedroegen in het totaal over de tien millioen lire (50.000 dollars) per dag.

Tijdens een onderzoek van zijn bureau vond de politie een lijst met namen van personen, waarmede, volgens een verklaring van de gearresteerde, hij handel dreef.

De politie had het buitenlands geld overhandigd aan de plaatselijke bank van Italië voor een onderzoek.

Deze arrestatie vond plaats in verband met een onderzoek naar een uitgebreid net van handelaars in vervalste Noordamerikaanse militaire certificaten.

ADAMSON OP JACHT.

MENSHEID WORDT BEDREIGD DOOR EEN GEWELDIGE CATASTROFE.

Rede van Kardinaal Hlond.

Kardinaal Hlond, Aartsbisschop van Warschau, Primaat van Polen verklaarde ter gelegenheid van het eeuwfeest van Onze Lieve Vrouw van La Salette: „De mensheid wordt bedreigd door een catastrophe van de afmetingen van een zondvloed. Misschien zal de verworden en opstandige wereld spoedig gestriemd worden door de gesels Het geweld van het kwade zal overwonnen en de Goddeloosheid gebroken worden. Voor Christus Majesteit zullen de menselijke harten zich in liefde en onderwerping vernederen.

De mens, verzoend met God, zal opnieuw de zin van het bestaan begrijpen en het geluk en de vrede in het Koninkrijk van Christus terugvinden."

GRAZIANI TE ZIEK.

Het nieuwsagentschap „Ansa" deldem ede, dat Marshall Rodolfo Giazani, een Italiaans oorlogs leider in de tijd van Mussolini, te ziek wa om van Napels naar Rome vervoerd te worden teneinde op 13 November as. voor het gerecht te verschijnen op beschuldiging van oorlogsmisdadiger.

NAAR EEN BETERE WERELD.

President Truman verklaarde in een brief aan de Paus, dat zij, die hun verantwoordelijkheid tegenover God niet erkennen, hun plichten tegenover hun medemensen ook niet volledig kunnen nakomen. Wij hebben deze verklaring willen onderstrepen, omdat zij de wereld voorhoudt een waarheid, waaraan véél te weinig wordt gedacht.

Natuurlijk, niet alle mensen, die geen verantwoordelijkheid tegenover God erkennen, zijn booswichten! In de natuur van de mens zijn strevingen geschapen, die óók tot iets goeds kunnen uitgroeien, als die mens Gods heerschappij niet erkent.

Maar: zijn naar het kwaad geneigde verlangens zullen gemakkelijk de macht over zulk een mens verkrijgen. En vervolgens: in het bovenstaande citaat wordt gezegd, dat zij, die hun verantwoordelijkheid tegenover God niet erkennen, hun plichten tegenover hun medemens ook **niet volledig** nakomen.

Niet volledig.

En zo is het!

Zo is het ook bij de christen, de katholiek in tijden, op dagen en uren, waarin hij zich zijn verantwoordelijkheid tegenover God niet meer ten volle bewust is.

In de verantwoordelijkheid tegenover God ligt ten slotte voor de mens de kracht, om zijn plichten tegenover zijn medemensen volledig na te komen.

Om onder alle omstandigheden te beoefenen de rechtvaardigheid en de liefde.

Om waarlijk te zijn een goed mens — dus om te zijn en mens, die daadwerkelijk, vruchtbaar, doeltreffend mede kan opbouwen een betere samenleving.

RONDOM DE VERKIEZINGEN IN AMERIKA.

Politieke waarnemers achtten de Dinsdag te houden Gouverneurs verkiezingen enigszins van betekenis voor de as. Presidentsverkiezing van 1948. Hier en daar zou de een of andere partij succes behalen.

De grootste wedloop zou wel in Kentucky plaats vinden. De twee candidaten voor het Gouverneurschap waren Clements en Eldon Dummit. Vier jaren geleden werd de republikein Simeon Willis tot gouverneur van Kentucky gekozen. Willis is de vijfde republikeinse gouverneur van Kentucky. Het is bekend, dat Kentucky nimmer achtereenvolgens twee Republikeinen tot gouverneur gekozen had. Men is van mening, dat nu een Democraat gekozen zal worden, wil men traditioneel blijven.

In Mississippi zullen de kiezers een nieuwe senator kiezen uit zes democratische candidaten, waaronder o.a. twee leden van het Congres, t.w. John Rankin en William Colman, zich bevinden. De winnaar zal voor vijf jaar de plaats waarnemen van wijlen senator Bilbo, die in Augustus jl. overleed.

LABOUR PARTY VERLOOR IN OVERWICHT.

Een zegsman van de Labour Party schatte dat de verkiezingen in Engeland de Socialisten het overwicht in 24 kiesdistricten gekost had. De onvolledige stemuitslagen duiden aan dat de Labour Party nu een meerderheid had in 96 van de 392 kiesdistricten in Engeland en Wales met uitzondering van Metropolitan en Londen. Dit in vergelijking met een overwicht in 120 districten vóór de stemmingen van Zaterdag jl.

VERLIEZEN IN TWEEDE WERELDOORLOG.

De thans in bewerking zijnde nieuwe uitgave van de „Encyclopaedia Brittannica" weet te melden dat het aantal doden en vermisten van 57 oorlogvoerende mogendheden in de tweede wereldoorlog geschat wordt op 15 millioen. De verliezen aan Sovjet zijde bedragen 7½ millioen, Duitsland telt 2.800.000, Frankrijk 200.000 en Amerika 295.000 doden.

NIEUWS IN HET KORT.

Het personeel van de Braziliaanse ambassade, dat in Moskou enige dagen is vastgehouden, zal tegelijkertijd met het vertrek van de Sovjet diplomaten uit Brazilië vertrekken.

De lucht- en zeewegen van en naar Egypte zullen in verband met de holera-epidemie worden gesloten. Speciale havens zijn aangewezen om brandstof in te nemen.

In de afgelopen nacht had een ontploffing plaats, waar de grootste studio's zijn gevestigd van de Nationale Omroepmaatschappij. Opeenhoping olie oorzaak.

Op 7 November vertrekt uit Amerika een „vriendschapstrein' met acht wagons, waarin voedsel voor noodlijdend Europa is bijeengezameld.

De trein rijdt van Los Angeles naar New-York en er zullen onderweg nog wel een paar wagentjes bijkomen.

De Nobelprijs voor de vrede is dit jaar toegekend aan de Frends Service Council te Londen en aan de American Service Committee te Philadelphia. De Nobelprijs best is groot 146.000 Zweedse kronen.

Tussen Engeland en Benelux is een monetaire overeenkomst gesloten.

Van 1 op 3 November gaat in Engeland de wintertijd in.

Uit de Amerikaanse bezettingszone in Duitsland zijn Vrijdag voor ongeveer 200.000 gulden brilliant naar Engeland teruggevoerd. Alle diamant destijds uit Arnhem geroofd toen de airborn divisions landden, is nu weer terug in Nederland.

— Tot nader order wordt de verzending naar Port Said en Suez van gewone- en luchtpost-correspondentie aan schepen gestaakt in verband met de cholera.

— Philips zal al haar artikelen verlagen. Deze prijsvermindering is toe te schrijven aan de krachtinspanning van de employees en de steun van de overheidsinstanties.

— De opperbevelhebber van de Ned. Ind. strijdkrachten, luitenant generaal Spoor, zal binnenkort Nederland bezoeken. De besprekingen gaan hoofdzakelijk over de uitrusting van de in Indonesië gelegerde troepen.

— Gisterennacht is de commissie van „goede diensten" naar Djokja vertrokken.

BRASTAGI WORDT GELOST.

Een aantal sleepboten en een Britse reddingsboot van de marine zullen het motorschip „Brastagi" van de Rotterdamse Lloyd, dat 100 mijl ten Zuiden van Mozambique op een Koraalrif is vastgelopen, ter hulp komen. Waarschijnlijk zal de eerste sleepboot vandaag nog het schip bereiken.

AMSTERDAMSE HAVEN BERGT 2000-ste SCHIP

Gisteren kwam in de haven van Amsterdam het 2000ste schip binnen. Het was de „Lingestroom" die uit IJsland kwam met een lading vis aan boord. Wel een bewijs van grote activiteit, daar de haven vorig jaar tot een totaal van 1706 kwam.

BEZOEK AAN OORLOGSSCHIP.

De bekende Nederlandse schilder, Han van Meegeren en diens echtgenote, bezochten hedenmorgen het Brazilaans oefenschip „Almirante de Saldanbas."

Zij werden vergezeld door C. Couto, de Braziliaanse Vice-Consul. De Commandant van het schip, Hugo Moraes de Pontes had bijzondere sympathie voor de werken van Han van Meegeren.

BEURSBERICHTEN AMSTERDAM.

Conversielening: 99$^{3}/_{16}$. Koninklijke 451¾. Unilever 293. Philips 372½. AKU 170¾. Ned. Scheepvaartunie 188¾. HVA 239½. Deliny 174¼. Amsterdamrubber 169½.

De stemming is verbeterd, het prijsniveau is aantrekkelijker, de voornaamste fondsen noteren enige punten hoger.

DE WERELDOMROEP BESTOND 2 JAAR.

Radio Nederland Wereldomroep, korter aangeduid met de naam PCJ, heeft op prettige, intieme wijze haar tweejarig bestaan gevierdm et een feestavond in hotel Hof van Holland te Hilversum. Behalve het voledige PCJ-personeel, waren er tal van collegas van de binnenlandse omroep, vretegenwoordigers van het zenderpersoneel en vele genodigden aanwezig.

De heer H. J. van den Broek, directeur van de Wereldomroep heeft de avond met en treffend kort speechje geopend, waarbij hij het personeel van de Weredomroep opwekte op de ingeslagen weg voort te gaan en „de PCJ" te maken tot één grote familie, waarvan de leden een perfect team vormen en dat een instituut is, dat waard is de Nederlandse naam uit te dragen over de gehele wereld.

Spr. richtte zich vooral ook tot Emory en Joan Ellis, de Amerikaanse gasten van de Wereldomroep en van wie de eerste zich in de Nederlandse pers reeds de naam heeft verworcen van „de beste radioreporter, die Nederland ooit heeft meegmaakt". Namens het personeel en vooral namens de naaste medewerkers van ht echtpaar Ellis, nam de heer Van den Broek afscheid van de Amerikaanse vrienden, die het ruime sop hebben gekozen, op terugreis naar Amerika.

De avond zelf is een groot succes geworden. De heer P. C. van Brakel heeft op voortreffelijke wijze liding gegeven en zijn programma zo samengesteld, dat het alleszins bevredigend was voor een pubiek, dat geheel uit radiomensen bestond.

WEERSCHIP ANGEKOMEN.

Van New-Orleans is een dezer dagen in Nederland aangekomen het Amerikaans marinedoor de Nederlandse regering is aangekocht om dienst te doen als weerschip in het kader van de internationale weerschepen organisatie. Bedoeld schip zal de post betrekken aan de ingang van de golf van Biscaye. De exploitatie berust in handen van de scheepvaartmij. van Nievelt en Goudriaan, in samenwerking met de Rijksluchtvaartdienst en K.N.M.I. de Bilt.

Het schip zal over drie maanden gereed zijn en voorzien worden van een radioinstallatie en andere weerkundige instrumenten.

Nadat de Veiligheidsraad een Australische resolutie verworpen had betreffende terugtrekking van de Nederlandse troepen uit Indonesië, stelde de Ver. Staten voor de order „Staakt het vuren" te herhalen. De Nederlandse afgevaardigde mr. van Kleffens steunde dit voorstel.

Tenslotte werd het voorstel waarbij het de Nederlandse en Republikeinse strijdkrachten aanbeveelt, direct of door bemiddeling van de commissie van goede diensten te overleggen omtrent een onmiddellijke uitvoering van het bevel „Staakt het vuren", aangenomen met zeven tegen een stem. De commissie van goede diensten zal heden naar Djokjakarta vliegen, waar zij zullen trachten de geschilspunten te onderzoeken en een voor beide partijen aanvaarbare oplossing te vinden.

De Katholieke Volkspartij spreekt

(Van onze Haagse redacteur).

De belangrijkste gebeurtenis sedert mijn laatste brief was de partijdag van de K.V.P. in Utrecht. Er werd in deze algemene vergadering en in een reeks aparte studiegroepen veel werk verzet; er was niet teveel rhetoriek en het niveau van referaten en discussies was opmerkelijk.

De indrukwekkende rede van prof. Romme over de Nederlandse politieke problemen, hebben we reeds in dit blad weergegeven.

De hoofdkenmerken waren: de scherpe anti-communistische tendenz (in een lijn met de resolutie van de sectie „Communisme" waarin o.m. „samenwerking met communisten op elk levensgebied ook als regel **niet** geoorloofd" wordt verklaard). Ten tweede was er een zekere reserve op te merken t.a.v. de Partij van de Arbeid; de samenwerking werd door Prof. Romme wenselijk genoemd, maar het was duidelijk, dat de huidige coalitie geenszins de enige en ideale politieke figuur wordt geacht. En ten derde liet Prof. Romme bij deze gelegenheid duidelijk horen, dat discussies over andere coalitie-mogelijkheden, dus naar rechts, niet onwelwillend zouden worden bekeken.

Deze woorden van Prof. Romme over de mogelijkheden van de algemene politieke ontwikkeling in de toekomst behoren in het kader van de geleidelijk aan luider wordende discussies bij alle politieke partijen met het oog op verkiezingen. Want het is immers nu vrijwel zeker, dat reeds in de loop van „het volgend jaar de kamer haar bestaan zal besluiten dus lang vóór het einde van de grondwettelijke zittingsperiode. De Staatsrechtelijke hervormingen die een grondwetsherziening inhouden, maken nieuwe verkiezingen volgens de bekende bepalingen van de Grondwet noodzakelijk. Deze juridische situatie wordt door vrijwel alle partijen met voldoening begroet. behalve dan misschien links en uiterst links. De partijbesturen verwachten verschuivingen van een omvang, die over de normale schommelingen uit zal gaan. Inderdaad zou het kunnen zijn dat niet slechts het drijfhout van stem verwisselt, maar dat ook, zoals elders in Europa, meer principiële positieveranderingen op komst zijn. Van bijzondere interesse is in deze samenhang, het geval Oud. De Rotterdamse burgemeester, die, zoals bekend, gedesillusioneerd uit de Partij van de arbeid is getreden, onderhandelt op dit moment met de Partij van de Vrijheid en men kan met grote zekerheid verwachten, dat hij tot deze partij zal toetreden. Dat kan bij zijn grote persoonlijke adhesiebetuigingen bij gelegenheid van zijn uittreden uit de P. v.d. A. verrassend groot en hoopgevend is. Zou dit het einde van de „doorbraak" zijn, een symbool voor de teleurstelling, die vele intellectuelen bij hun verblijf in het huis van het partij-socialisme hebben ondervonden?

Kolonisatie Hollandse Boeren in Suriname

Ir. W. C. v.d. Meer, Hoofd van de Afdeling Agrarische Plannen van het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening hield op 28 October jl. voor de PCJ-microfoon een lezing over: Kolonisatie Hollandse Boeren in Suriname.

De Heer Dijkhuis te Groningen en mijzelf maakten verleden herfst een studiereis naar Suriname teneinde na te gaan of de verbouw van rijst op mechanische wijze mogelijk was en bepaalde perspectieven bood en in verband hiermede onder het oog te zien mogelijke kolonisatie van Hollandse boeren in dit gebiedsdeel. Het ligt niet in mijn bedoeling nader in te gaan op de motieven van technische en economische aard, die tot ons oordeel omtrent het onderhavige voorstel hebben geleid. Ik moge hiervoor verwijzen naar het rapport, dat door ons is uitgebracht.

Voor het probleem van Suriname, het gebrek aan arbeidskrachten, biedt ons voorstel geen hulp, integendeel, de eventueel te stichten bedrijven zullen al naar de gezinssterkte nog een kleine vraag op de arbeidsmarkt doen gelden.

Ik wil in de voordracht de kolonisatie bezien in verband met de verhouding Suriname-Nederland en de bevolkingsopbouw in Suriname.

Van verschillende zijden werd mijn aandacht er op gevestigd, dat deze kolonisatie niet kon worden bezien zonder het vraagstuk der autonomie daarbij te betrekken. Men dient echter niet te vergeten, dat deze Nederlanders ook de dragers zijn van de gedachte der autonomie. Welke vorm van de autonomie die uiteindelijk zal kunnen worden verkregen, moet het vraagstuk worden bekeken uit dit oogpunt, dat in Suriname een bevolking moet groeien, die in verband met de verkregen autonomie in staat is die autonomie in waardigheid te kunnen dragen en het verband met Nederland te verinnigen. In dit opzicht is nog veel voor verbetering vatbaar.

Bij ons bezoek in Suriname is ons duidelijk geworden, dat veel Hollanders van het moederland waren vervreemd en onvoldoende de taak zagen, die toch duidelijk kan worden onderkend, nl. opbouw van Suriname door intensieve samenwerking van de bevolking in Nederland met die in Suriname.

Dat deze toestand is ontstaan is op velerlei wijzen verklaarbaar. Suriname is gedurende een lange reeks van jaren te afhankelijk geweest van de financiële voorziening van Nederland uit. De bedragen die op deze wijze beschikbaar kwamen beantwoorden uit de aard der zaak niet aan de verwachtingen van de aldaar werkende Nederlanders en wij kunnen ons voorstellen, dat dit bij hen een toestand van depressie en misschien in sommige opzichten soms een van oppositie heeft geschapen.

In de jaren 1930-1940 toen Nederland een groot aantal werklozen had die op steun waren aangewezen, kon men een dergelijke stemming onder deze werklozen onderkennen. De verwachtingen waren steeds hoger dan het uiteindelijke resultaat. U begrijpt, dat ik hiermede niet wil zeggen, dat de Nederlanders in Suriname werkloos waren of onvoldoende werkten. Ik gebruik dit beeld om een situatie te tekenen.

Het spreekt vanzelf, dat dit moet veranderen. Indien de kolonisatie voortgang zal hebben op de wijze zoals wij ons dat voorstellen zal het Hollandse element in Suriname worden versterkt en dan moet men niet de nadruk leggen op het woord „Hollands". Dit zijn Hollanders die zich definitief in Suriname gaan vestigen en dus werkgelegenheid zien ook voor hun nazaten. Zij zullen Surinamers moeten worden. De nieuwe kolonisten die zich in Suriname zullen vestigen zullen niet zijn willekeurige elementen maar in de eerste plaats zal een zekere selectie naar vakbekwaamheid plaats vinden. Deze selectie includeert uit de aard der zaak andere eigenschappen die hun in staat gesteld hebben deze vakbekwaamheid te verkrijgen, zodat mag worden aangenomen, dat zij eigenschappen zullen bezitten die hun in staat stellen het maatschappelijk geheel meer te overzien, dan van willekeurige kolonisten redelijker wijze kan worden verondersteld.

In het rapport is voorgesteld maatregelen te nemen, dat deze bedrijven niet kunnen worden gesplitst teneinde te voorkomen, dat zich een landelijk proletariaat vormt, zoals in vele Aziatische streken het geval is.

In de eerste tijd zal door nieuwe inpolderingen ruimte kunnen worden geboden aan de kinderen van deze kolonisten. Maar ook dan zullen niet alle zoons aspiraties hebben voor het vaderlijk bedrijf en wanneer de mogelijkheid van verdere inpoldering minder gunstig wordt zal een groter deel voor andere beroepen en voor studie beschikbaar komen. Wij zien dan hetzelfde verschijnsel als hier in ons land, nl. in Friesland en Groningen; één zoon blijft op de boerderij en de overigen trachten een andere plaats in de maatschappij te krijgen. De posities die deze boerenzoons innemen zijn zeer zeker van dien aard, dat zij bijdragen tot het maatschappelijk welzijn.

Wanneer ons voorstel doorgaat moet hetzelfde in Suriname worden verwacht en dan hebben deze boerenzoons een dubbele taak. Aan de ene zijde kunnen zij medewerken aan het economische en sociale leven; aan de andere zijde zullen zij de band vormen tussen het van origine Hollandse deel en de inheemse bevolking. Door hun afstamming en het verblijf gedurende hun jeugd op de boerderij en het platteland, leren ze van jongs af aan de mentaliteit, de noden en behoeften van deze bevolking kennen.

Uit deze categorie van boerenzoons zullen personen voortkomen, met een democratische inslag en al hoewel hun capaciteiten van dien aard moeten zijn, dat zij leiding zouden kunnen geven, is de kans, dat zij de suprematie willen voeren en dictatoriaal optreden uitgesloten. Hun opvoeding geeft grote waarborg, dat zij niet zullen trachten andere bevolkingsdelen op een afstand te houden of ze zelfs te onderdrukken. Zij kunnen belangrijke elementen worden om de welvaart van het land te bevorderen en de autonomie van Suriname te brengen op dat peil, dat van een land met zelfstandigheid kan worden verwachten.

De thans aanwezige Hollanders en degenen, die nog naar Suriname zullen vertrekken, zullen steun bij deze personen kunnen vinden, aangezien zij de bevolking en het land door en door kennen en daardoor in staat zijn het juiste contact te leggen tussen die Hollanders, die niet in Suriname zijn opgegroeid en inheemse bevolking.

Anderzijds zal de inheemse volking hulp kunnen vinden deze personen die wel is een andere gelaatskleur maar Suriname zijn gaan schouwen als hun vaderland daardoor zullen optreden op wijze die slechts kan dienen de belangen van hun vaderla te bevorderen.

De Heer en Mevrouw

R. Govaard-Lesperan

geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoontje

Paulus Jacques.

Curaçao, 2—11—'4

Zuster Andrews

p.p.c.

4 - 11 - '47.

S